

«Careztga, cuveda a betschs da tschiculata»

Igl teater da las Muntanellas a caschùn digls 30 ons Agid grischun cunter Sida

(bt) La grupa da teater Muntanellas preschainta igl toc «Careztga, cuveda a betschs da tschiculata» a caschùn digl 30avel aniversari digl Agid grischun cunter Sida. Da preschaint â liac an la cafeteria da la clinica Bavregn egn' exposiziùn tigl tema da la malsogna d'imunitad Sida near Aids. La discussiùn da que tema tabuiso de cuntribuir a la prevenziùn. Cun ruschanar digl tema den vagnir stgvidas infecziùns novas ad igl madem tains de vagnir migliurada la situaziùn da veta da carstgàns infigieus cugl virus HIV. Igl «regal d'aniversari» da las Muntanellas a quell'instituziùn e l'inszenaziùn digl teater «Careztga, cuveda a betschs da tschiculata» da l'atura a reschissura grischùna *Magdalena Nadolska*.

Egn toc ca sabasa sen experientzgas realas

An que toc «Careztga, cuveda a betschs da tschiculata» vean a curdar tuta barletga: Igl publicum davainta pardetga digls misteris ple intims, da scutinems sut la curveia a da las varts umbrivàntas da l'existenza humana. Par que intent mussa igl teater Muntanellas egn colascha rasànta cun veritavlas istorgias grischùnas an scenas ca van bagn a pro cugl giubileum da 30 ons digl Agid grischun cunter Sida.

Igl eara igl giavisch da quell'organisaziùn d'integrar quella vasta tematica an egn project teatral. L'atura a teatrista grischùna Magdalena Nadolska â stgafieu egn text adato par egn tal. Ella â fatg intervestas cun carstgàns, igls quals vevan fatg diever an egn furma near l'otra digls survetschs digl Agid grischun cunter Sida.

Sen fundamaint da lur experientzga â ella scret tschentg monologs. Quels vignan cumpletos cun scenas paralelas, da maniera c'igls monologs sinzers a directs samidan sen tribuna cun scenas ca mussan l'antscheata digl Agid cunter Sida, parts d'egn film documentar partutgànt la vigliadetgna sco ear passaschas cantadas a giujeadas davart amur, sex, malsogna a diversidad da la veta humana.

Egn'atura distinguida

Suainter igl studi da las szienzas da teater, da medias a pedagogeia a l'Universitad da Berna luvrava Nadolska sco reschissura, dramaturga ad autura da divers projects cun pliras grupas da teater. Nadolska viva cun la sia famiglia a Berna. Mo las sias lavurs la magnan adigna puspe anavos agl Grischùn noua c'ella e gea stada activa agl teater da Cuir, an la Klibühni a Cuir, agl gioi liber da Lai ad agl ravugl digl teater Muntanellas. Cun egn squadra da passa 20 dels da las Muntanellas â ella svilupo igl davos la lectura szenica «Inspiriert». Par la sia multifara lavur teatrala e Nadolska vagnida undrada cun divers premis, trànter oters igls 2011 cugl Premi da promoziùn digl cantùn Grischùn. Cun HIV pon ign viver oziglgli, graztga agl progress medizinal. Ascheia ca HIV e davanto egn malsogna cronica, la quala lubescha egn veta cun egn tschearta normalitad, malgro siànd infigieu da HIV. Mo la stigmatizaziùn a discriminaziùn fieran umbrivas sen la normalitad sozuala a l'acceptànza da la malsogna. Igl Agid grischun cunter Sida e activ da 30 ons annà da maniera discreta, dantànt cun fegnamiras clerhas dapartut agl noss cantùn noua c'igl dat basegn d'agir. El s'angascha cuntinudameing par prevagnir a d'impedir infecziùn cun HIV, amprova da midar igl sacuntaner da la glieud a

da sensibilisar ella par la malsogna, da sustaner ad acumpagnear partutgieus. Segi quegl carstgàns c'en HIV positivs near c'en an prievevel da s'infitgear cun HIV parveia da lur zircumstanzas da veta. Els tuts lessan vagnir respectos, aczeptos ad integros là noua c'els vivan a careztgan.

Ultra da HIV e'gl ear otras infecziùns par veias sexualas c'en davantadas ple impurtàntas. Par ca la prevenziùn segi ple efiziainta dascura igl Agid cunter Sida sur digls tabus sco sexualitad, malfidevладad, lavur sexuala, furmas da relaziùns sco amur homosexuala, la raspunsavladad da mintgegn sco ear sur da las cundiziùns sozias.

Igl teater Muntanellas

Igl teater Muntanellas â sasvilupo agls 39 ons da la si'existenza ad egn'uniùn da teater surregional, ambiziuno. Igl teater Muntanellas intenda cun las sias produenziùns duple ca me divertir igls aspectaturs. Da far santir igl puls digl tains a da safatschandar cun temas actuals e egn'impurtànta fegnamira da las Muntanellas. Igl publicum de betga me vagnir tratanieu, mobagn ear animo da reponderar dumondas actualas. Las Muntanellas targlegnan betga da dar vusch ear a carstgàns ca statan agl ur da nossa sozietad a rapreschaintan sen tribuna temas, igls quals ign untgescha savens an la veta da mintgagi. Ascheia damena ear cuagl toc «Careztga, cuveda a betschs da tschiculata» c'e gea la tearza colavuraziùn cuagl Agid grischun cunter Sida.